

Q&A besluit afstandsgrens 25 km

Wat is een afstandsgrens voor vergunningverlening?

- Voor het berekenen van stikstofneerslag, nodig voor het aanvragen van een natuurvergunning, gaat een vaste afstandsgrens van 25 kilometer gelden voor alle typen emissiebronnen.
- De afstandsgrens is de maximale afstand rondom een project tot waar de stikstofdepositie aan het project wordt toegerekend.
- Om een vergunning te krijgen moet een initiatiefnemer een natuurtoets uitvoeren voor de berekende stikstofdepositie en indien nodig maatregelen treffen om te voorkomen dat de natuur schade ondervindt.
- De afstandsgrens wordt integraal onderdeel van het rekenmodel AERIUS Calculator.

Voldoet de huidige rekenmethode in AERIUS?

- AERIUS Calculator is een rekentool van het RIVM waarmee de uitstoot van stikstof en de neerslag daarvan op Natura 2000-gebieden wordt berekend.
- Het Adviescollege Meten en Berekenen was kritisch ten aanzien van de verschillende afkapgrenzen zoals die nu gelden, en geïmplementeerd zijn in AERIUS Calculator voor verschillende typen emissiebronnen.
- Het Adviescollege wees ook op de onbalans tussen het gewenste detailniveau van berekenen en onzekerheden van het rekenmodel AERIUS.
- Daarnaast heeft het adviescollege Stikstofproblematiek, onder leiding van Johan Remkes, het kabinet gevraagd te onderzoeken hoe om te gaan met de berekende, zeer kleine depositiebijdragen op grote afstand van projecten.
- In de huidige berekeningen wordt in AERIUS de stikstofdepositie op natuurgebieden voor verkeer na 5 km niet meer meegerekend. Voor overige bronnen geldt deze grens niet, maar wordt het effect op de stikstofneerslag op de Natura 2000-gebieden voor het hele land berekend tot een rekenkundige ondergrens van 0,005 mol/ha/jaar.

Wat betekent de afstandsgrens van 25 km voor vergunningverlening?

- Voor de berekening van stikstofdepositie voor vergunningverlening wordt voortaan voor alle emissiebronnen gerekend met een afstandsgrens van 25 km.
- Dat betekent dat alle initiatiefnemers in de woningbouw, landbouw, energie, industrie en mobiliteit voortaan ecologisch onderzoek uitvoeren tot 25 km rond het project en maatregelen treffen indien uit de AERIUS berekening en de vergunningsaanvraag (de passende beoordeling) blijkt dat dit nodig is.
- Voor wegverkeer betekent dit dat de afstandsgrens verder komt te liggen dan de afstandsgrens van 5 km die tot dusverre wordt gehanteerd.
- Voor andere bronnen betekent dit dat bijdragen niet langer landsdekkend hoeven te worden berekend en initiatiefnemers in bijvoorbeeld de landbouw en industrie niet langer geconfronteerd worden met ecologisch onderzoek en mitigerende maatregelen voor de geringe stikstofdepositie van een project op grote afstand.

Wanneer gaat de afstandsgrens van 25 km in?

- De implementatie van de afstandsgrens van 25 kilometer in AERIUS vergt de nodige aanpassingen.
- Naar verwachting is de afstandsgrens voor projectspecifieke berekeningen eind 2021 of begin 2022 in AERIUS Calculator doorgevoerd.
- Vergunningverleners bij provincies en Rijk hebben tijd nodig om dit besluit goed tot uitvoering te kunnen brengen.

Wat zijn de gevolgen voor de toestemmingsverlening/vergunningen?

- Voor projecten met verkeersbronnen geldt tot dusverre een afstandsgrens van 5 km en betekent de afstandsgrens van 25 km dat initiatiefnemers de stikstofeffecten tot op grotere afstand moeten beoordelen.
- Deze projecten moeten waar nodig meer maatregelen nemen om de effecten van het project te beperken.
- Voor andere projecten betekent de afstandsgrens van 25 km een vermindering van de onderzoekslast dan wanneer geen afstandsgrens geldt, omdat minder natuurgebieden ecologisch beoordeeld hoeven te worden in een voortoets of passende beoordeling.

Wat zijn de gevolgen voor extern salderen?

- Voor de meeste initiatieven wordt de opgave om maatregelen te nemen die het effect van het project beperken kleiner, en daarmee ook de noodzaak om extern te salderen voor het effect van kleine deposities op grote afstanden.
- Voor de saldogever worden de mogelijkheden om de stikstofruimte te verkopen of te verleen beperkt tot een straal van 25 km.
- Initiatiefnemers die met behulp van extern salderen stikstofruimte voor hun project zoeken zullen dat binnen een straal van 25km dienen te doen.

Hoe staat het met vergunningen als dit kabinetsbesluit naar buiten gaat tot aan de aanpassing van AERIUS?

- Vergunningverleners bij provincies en Rijk hebben enige tijd nodig om dit besluit goed tot uitvoering te kunnen brengen.
- Voor de nieuwe afstandsgrens zal AERIUS Calculator worden aangepast. Deze technische aanpassing is naar verwachting eind dit jaar of begin 2022 doorgevoerd.
- Afhankelijk van de uitkomsten van de berekeningen zal per project moeten worden beoordeeld hiermee om te gaan. De initiatiefnemer kan dit bespreken met bevoegd gezag.

Hoe wordt omgegaan met stikstofbijdragen buiten de 25 km?

- De stikstofemissies van een bron verspreiden zich over grotere afstanden dan 25 kilometer van de bron.
- Met de afstand tot de bron neemt de depositiebijdrage in mol per hectare per jaar snel af.

- Op 25 km is de bijdrage per hectare voor het merendeel van de bronnen nog maar een fractie van de stikstofdepositie op korte afstand.
- De projecterende van depositiebijdragen van deze activiteiten buiten 25 km is onderdeel van de totale deposities, waarvoor de overheid verantwoordelijk is om maatregelen te treffen.
- De huidige bronmaatregelen in de structurele aanpak stikstof dragen hieraan bij en het kabinet zal als extra waarborg passende maatregelen te treffen in de vorm van extra bronmaatregelen.
- Ook onderzoekt het kabinet of een bijdrage in individuele vergunningverlening mogelijk is in de vorm van een extra emissiereductie-eis.